

DEBAT OVER STEMCOMPUTERS

Je zou stemcomputers ook onder Saddam Hussein moeten durven gebruiken. Durft u dat? [...] Deze lekkage krijg je niet meer goed met de huidige stemcomputers. Een extra zegeltje helpt hier echt niet tegen. *Hoogleraar computerbeveiliging Bart Jacobs in NRC Handelsblad, 11 oktober*

Deze fixatie op de stembalies heeft als groot nadeel dat andere, veel reëlere bedreigingen van vrije en geheime verkiezingen uit het oog worden verloren. [...] Geen enkele algemene verkiezing biedt waterdichte garanties tegen misbruik, stembewang, of manipulatie. [...] In Duitsland brengt meer dan een kwart van de kiezers zijn stem per post uit. In de Amerikaanse staat Oregon worden verkiezingen alleen nog maar per post gehouden. In Zweden kan de kiezer zijn stem vanaf 18 dagen voor de verkiezingsdag op het postkantoor inleveren.

Hoogleraar Politicologie Kees Aarts in NRC Handelsblad, 19 oktober

De techniek van de huidige stemcomputers schiet tekort en dat komt onder meer doordat de eisen die op dit moment aan stemcomputers worden gesteld, volstrekt niet gaan over bestendigheid tegen manipulatie, maar over schokbestendigheid en de grootte van de knopjes.

Rop Gonggrijp van de stichting 'Wij vertrouwen stemcomputers niet' in NRC Handelsblad, 23 oktober

De controverse over deugdelijkheid van stemcomputers kan tot gevolg hebben dat het wantrouwen van het actiecomité overslaat op een breder publiek. Dat moet worden voorkomen door snel maar zorgvuldig extra maatregelen te treffen. *Hoofdartikel NRC Handelsblad, 31 oktober*

In theorie bieden computers veel meer mogelijkheden tot frauderen dan het ouderwetse stembiljet [...] Des te kwalijker is het dat het kabinet zo lang heeft volgehouden dat er weinig aan de hand is. De Ierse regering dacht daar twee jaar geleden al anders over toen zij na kritiek van deskundigen afzag van het gebruik van de toen net in Nederland aangeschafte stemcomputers. Eerste prioriteit voor het kabinet hoort nu een ordelijk verloop van de Kamerverkiezingen van 22 november te zijn.

Hoofdartikel de Volkskrant, 1 november

[stelling voor de lezerspeiling op www.fd.nl]

Stemmen met potlood heeft de voorkeur

39% Nee, frauderen ook mogelijk met oude stembiljet

37% Nee, de moderne burger wil niet meer aan het potlood

13% Ja, stemcomputers zijn te manipuleren

11% Ja, je kunt de stemmen met de hand natellen

Aantal stemmen: 879

Het Financieele Dagblad, 1 november